

OPONENTSKÝ POSUDEK
PROF. JUDR. ZDEŇKA KÜHNA, PH.D., LL.M., S.J.D.

Jméno disertanta/disertantky:	Mgr. Jan Horych
Téma práce:	Liberální teorie a praxe soutěžního práva
Rozsah práce:	256 s. vlastního textu
Datum odevzdání práce:	leden 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma je aktuální a v češtině nové. Autor usiluje popsat české soutěžní právo perspektivou vybraných liberálních škol ekonomického myšlení. V tomto pohledu jde o práci originální, neboť popisuje soutěžní právo z pohledu ekonomického, tedy z jiných než právně dogmatických hledisek.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Jedná se o téma multidisciplinární, spojující dohromady ekonomické teorie a jejich aplikace na právo. Proto jde jistě o téma náročné ke zpracování, zejména s ohledem na zevrubnou znalost jednotlivých ekonomických teorií. Tuto znalost Mgr. Horych nesporně prokazuje.

3. Formální a systematické členění práce

Bez výhrad.

4. Vyjádření k práci

4.1. Splnění cíle práce

Cíl práce, jak ho vymezil autor, byl splněn. Tedy práce skutečně detailně popisuje všechny významné ekonomické teorie, zejména ve vztahu k otázkám monopolu a oligopolu, hospodářské soutěže a jejího narušení. V tomto pohledu jde o nejdetailnější teoretickou práci na toto téma, která byla v české literatuře k tomuto tématu kdy sepsána.

4.2. Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Autor nesporně postupoval samostatně, práce je originální, nová, v žádném případě není plagiátem.

4.3. Logická stavba práce

Práce má (po stručném úvodu) nejprve teoretickou část (kapitola druhá), kde se autor zabývá díly klasických liberálních filozofů. Jeho závěrem v této části je, že typickým rysem liberálního myšlení je „*důraz na autonomní, avšak morální jednání svobodného jednotlivce, či případně chápat liberalismus jako morálně neutrální teorii, která ponechává otázku morálky jednotlivce otevřenou. V žádném případě však nelze akceptovat hypotézu, že většinově se liberální teorie morálkou nezabývala, negovala ji, nebo jí přisuzovala druhořadé místo, případně že jejím klíčovým východiskem je (racionální) egoismus jednotlivce.*“ (s. 33). V navazující části rozebírá liberální chápání ekonomiky. Upozorňuje, že mainstream liberalistické filozofie vždy připouštěl nějaké státní zásahy do ekonomiky a hospodářského života, mezi jednotlivými liberálními teoretiky i praktiky však vždy existoval nesoulad ohledně praktické aplikace těchto teorií. Zatímco se liberálové 19. století více méně shodovali na tom, co přežívajícího z feudalismu je třeba ve společnosti zrušit, takovýto konsensus zdaleka nepanoval ohledně pozitivního programu.

Ve třetí kapitole vymezuje autor klíčové pojmy pro svou práci: konkurence a monopol. V navazující čtvrté kapitole se pak věnuje rakouské škole. V obsáhlé kapitole páté se věnuje chicagské škole, a současně analyzuje český, německý a evropský přístup k problematice ochrany hospodářské soutěže úhlem pohledu chicagské školy. Konečně v kapitole šesté se věnuje přístupu ordoliberalní školy, který pak opět přibližuje též jednotlivým právním řádům.

Přehlednosti práce velmi prospívá dílčí shrnutí na konci každé kapitoly.

4.4. Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Práce se zdroji je v pořádku, nemám připomínky, jen chválu. V tomto ohledu vzorná vědecká práce.

4.5. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka provedené analýzy, ve vztahu k tématu, jak jej disertant vymezil, je vyčerpávající. Za sebe bych měl určitě zájem o větší analýzu judikatury a rozhodovací praxe antimonopolních úřadů (viz moje připomínky níže).

4.6. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úprava práce je perfektní, v tomto ohledu nelze mít žádné připomínky.

4.7. Jazyková a stylistická úroveň

Práce má vysokou jazykovou i stylistickou kulturu.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Obecně je práce jistě zajímavá a přináší nové poznatky.

Z dílčích připomínek uvádím následující.

Především se mi zdá, že v kapitole věnované vymezení konkurence a monopolu stejně jako v kapitole věnované rakouské či ordoliberalní škole je až příliš mnoho jmen. Je zbytečné, aby práce v těchto partiích dostávala až podobu telefonního seznamu. Naopak v tomto ohledu přiměřená se mi zdá kapitola věnovaná chicagské škole.

Autor správně ukazuje na „podteoretizování“ české právní úpravy, což vhodně ilustruje na příkladu důvodové zprávy k zákonu na ochranu hospodářské soutěže. Ostatně, jak autor také správně říká, v legislativě zřídka najdeme nějaké důsledné promítnutí určité ekonomické teorie. Co mi však v práci chybí, je zodpovězení otázky, která mne v této souvislosti napadla: nakolik se teoretické nedostatky legislativy promítají do rozhodovací činnosti antimonopolních úřadů (u nás ÚOHS) a soudů? Viděl by autor třeba v praxi českého ÚOHS konzistentnější aplikaci nějaké ekonomické teorie? Viděl by to na rozhodovací praxi Krajského soudu v Brně nebo Nejvyššího správního soudu? Tyto otázky by jistě bylo možné diskutovat též na obhajobě disertační práce.

Doporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
------------------------------------	---

V Praze dne 16. května 2021

oponent